

ZPRÁVA O TRHU ZELENINY

Vývoj cen:

Tuzemské obchodní nákupní ceny

Okurky salátové.....	14,30 Kč/kg
Salát hlávkový.....	5,20 Kč/ks
Zelí bílé konzumní.....	3,50 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	5
Informace ze zahraničních trhů.....	5
Aktuality.....	8

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 31. týdně roku 2009 se výrazně snížila průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** hlávkového salátu, a to o 0,60 Kč/ks (tj. o 13,0 %) na 5,20 Kč/ks. Průměrná CZV salátových okurek se stabilizovala na 14,30 Kč/kg. K mírnému poklesu CZV o 0,10 Kč/kg (tj. o 2,8 %) na 3,50 Kč/kg došlo u bílého konzumního zelí. V tomto týdnu byly v nabídce také okurky salátové polní za 6,- Kč/kg.

Obchodní ceny

Ve 31. týdnu 2009 došlo v porovnání s 29. týdnem k výraznému poklesu průměrných cen paprik z dovozu. Nejvíce klesla průměrná **obchodní nákupní cena (NC)** bílé papriky, a to o 13,10 Kč/kg (tj. o 47,8 %) na 14,30 Kč/kg. Její **obchodní odbytová cena (OC)** se propadla o 11,90 Kč/kg (tj. o 38,0 %) na 19,40 Kč/kg. Dále se snížila průměrná NC červené papriky o 2,- Kč/kg (tj. o 7,2 %) na 25,30 Kč/kg, její OC poklesla o 3,70 Kč/kg na 31,40 Kč/kg, tj. o 10,4 %.

Průměrná OC žluté papriky se snížila o 8,60 Kč/kg na 36,80 Kč/kg, tj. o 18,9 %. Oproti 29. týdnu stoupla průměrná NC importované světlé suché cibule, a to o 0,80 Kč/kg (tj. o 13,4 %) na 7,- Kč/kg, její OC se zvýšila o 0,30 Kč/kg (tj. o 3,0 %) na 8,50 Kč/kg. Pokles průměrné OC byl zaznamenán u červené řepy z dovozu, a to o 1,30 Kč/kg na 7,90 Kč/kg, tj. o 13,9 %. Oproti 29. týdnu se snížila průměrná NC vodního melounu z dovozu, a to o 0,70 Kč/kg (tj. o 10,6 %) na 5,50 Kč/kg, jeho OC klesla o 0,90 Kč/kg na 6,80 Kč/kg, tj. o 11,3 %. Za sledované období se také snížila průměrná OC importované petržele o 6,80 Kč/kg (tj. o 18,5 %) na 29,70 Kč/kg. Dále klesla průměrná OC domácího bílého raného zelí o 3,50 Kč/kg (tj. o 39,8 %) na 5,30 Kč/kg. Ve 31. týdnu se výrazně propadla průměrná NC kysaného baleného zelí z domácí produkce, a to o 5,- Kč/ks (tj. o 39,5 %) na 7,60 Kč/ks.

Ceny zemědělských výrobců

Ceny zemědělských výrobců vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 31. týden 2009

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Ceny zemědělských výrobců			Změna průměrné CZV proti 29. týdnu 2009	
		min.	max.	průměr	v Kč	v %
Cibule s ořez. natí	kg			*		
Okurky salátové polní	kg	6,00	6,00	6,00	.	.
Okurky salátové	kg	13,00	16,00	14,30	0,00	0,0
Paprika	kg			*		
Salát barevný	ks			*		
Salát hlávkový	ks	5,00	5,50	5,20	+ 0,60	+ 13,0
Zelí bílé konzum	kg	3,00	4,00	3,50	- 0,10	- 2,8
Zelí červené	kg			*		

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez DPH a bez dopravy, MJ = měrná jednotka, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici, * = méně než 3 respondenti.

Pramen: ZUČM

Komentář k vývoji indexů cen zemědělských výrobců za červen 2009

Ceny výrobců v zemědělství se za červen 2009 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku snížily o 27,9 %; přitom byl vykázán pokles cen rostlinných výrobků včetně ovoce a zeleniny o 35,7 %.

Cenový pohyb rostlinných výrobků ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku v květnu 2009 ovlivnil pokles cen u obilovin o 47,7 %, u olejnin o 37,8 % a u ovoce o 26,4 %.

Vzestup cen byl vykázán u brambor o 18,7 % a u zeleniny o 1,8 %.

Z dlouhodobého hlediska (v porovnání s průměrem roku 2005 = 100) dochází k vzestupu cen zemědělských výrobců v hodnoceném období 2009 o 2,4 %, z toho u rostlinných výrobků byl vykázán vzestup cen o 20,0 %.

Pramen: ČSÚ, 25.7.2009

CZV vybraných druhů zeleniny dle šetření ČSÚ

Kč/t

Druh zeleniny	2007			2008			2009		
	4.	5.	6.	4.	5.	6.	4.	5.	6.
Ředkvičky	-	26 946	-	-	-	-	-	28 800	-
Kedlubny s natí	-	23 056	18 234	-	-	19 867	-	-	-
Zelí bílé hlávkové	5 452	-	5 833	-	-	8 347	3 367	-	-
Okurky salátové	-	-	16 650	-	19 667	16 543	-	16 774	15 364
Rajčata	-	-	19 667	-	-	-	-	-	16 133
Cibule suchá	8 843	10 723	-	5 000	5 758	-	3 138	2 248	-
Salát hlávkový	32 667	22 712	24 222	-	22 651	25 898	-	17 915	18 519

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Obchodní ceny

Obchodní nákupní ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 31. týden 2009

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min.	max.	průměr	±31/29	min.	max.	průměr	±31/29
Celer bez natě	kg			*		15,00	22,80	18,60	- 1,60
Cibule světlá suchá	kg			*		6,20	8,50	7,00	+ 0,80
červená	kg			*		11,50	13,90	13,00	.
lahůdková	sv.	5,80	7,60	6,50	.			*	
Česnek	kg			*		39,90	47,80	43,90	+ 4,80
Kapusta hlávková	kg			*		5,00	8,70	6,40	.
Kedlubny	ks			*		4,00	6,50	4,90	.
Květák	ks			*		8,50	10,80	10,00	.
Meloun vodní	kg			*		4,40	7,10	5,50	- 0,70
Mrkev a karotka	kg	4,40	7,10	5,50	- 0,70	5,90	7,40	6,60	.
Okurky hadovky	kg			*		13,50	14,30	13,80	.
nakládačky	kg	6,70	16,50	11,10	.			*	
salátové	kg			*		13,90	14,00	14,00	- 1,30
Paprika bílá	kg			*		13,70	15,30	14,30	- 13,10
červená	kg			*		21,90	28,90	25,30	- 2,00
zelená	kg			*		15,30	19,90	17,20	.
oranžová	kg			*		21,90	37,90	28,70	.
žlutá	kg			*		21,90	37,90	28,10	.
Petržel	kg			*		21,00	24,20	22,10	.
Petržel nať kadeřavá	kg	25,00	46,20	35,10	.			*	
Pór	kg			*		12,50	15,70	14,30	- 1,30
Rajčata	kg			*		10,00	16,00	13,30	- 1,00
keříková	kg			*		12,50	16,60	14,90	.
Cherry (250 g)	ks			*		12,00	17,60	15,10	.
Salát barevný	ks	9,50	10,60	10,20	.			*	
hlávkový	ks			*		6,00	7,50	6,40	.
ledový	ks			*		7,90	10,10	8,80	.
Zelí bílé rané	kg	2,90	4,90	3,90	- 3,00	2,90	4,90	3,90	.
červené	kg			*		5,10	6,00	5,60	- 0,30
kysané balené	ks	5,00	11,50	7,60	- 5,00			*	
kysané volné	kg	10,00	16,40	12,90	.	8,40	12,30	10,60	.
pekinské	kg	5,50	8,70	7,00	+ 0,20	5,00	8,70	6,40	.
Žampiony	kg			*		37,00	45,80	40,70	.

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH; MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen : TIS ČR SZIF

Obchodní odbytové ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 31. týden 2009

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Odbytové ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min.	max.	průměr	±31/29	min.	max.	průměr	±31/29
Celer s natí	ks	7,50	8,80	8,00	.			*	
bez natě	kg			*		17,90	26,90	23,50	- 3,00
Cibule světlá suchá	kg			*		6,90	9,80	8,50	+ 0,30
červená	kg			*		14,30	18,90	16,60	+ 1,90
lahůdková	sv.	7,40	8,90	8,10	- 0,20			*	
Česnek	kg			*		43,90	66,00	56,10	- 0,10
Červená řepa	kg			*		7,00	8,60	7,90	- 1,30
Kapusta hlávková	kg			*		6,50	10,10	8,20	.
Kedlubny	ks			*		5,00	7,60	6,30	.
Křen	kg			*		48,50	55,00	50,50	+ 1,10
Květák	ks			*		10,50	16,00	13,40	.
Meloun vodní	kg			*		4,90	8,30	6,80	- 0,90
Mrkev a karotka	kg	6,50	9,70	8,20	.	8,20	8,90	8,70	- 0,30
Okurky hadovky	kg			*		15,20	17,30	16,70	.
nakládačky	kg	7,90	21,50	13,70	.			*	
salátové	kg			*		15,50	19,90	18,30	+ 0,40
Paprika bílá	kg			*		15,90	22,80	19,40	- 11,90
červená	kg			*		24,00	34,20	31,40	- 3,70
zelená	kg			*		17,90	23,50	21,50	.
oranžová	kg			*		24,00	48,50	38,60	.
žlutá	kg			*		24,00	48,50	36,80	- 8,60
Petržel	kg			*		28,60	31,00	29,70	- 6,80
Petrželová nať kadeřavá	kg	32,00	54,40	42,00	.			*	
Pór	kg			*		14,90	18,90	17,80	- 2,70
Rajčata	kg			*		14,60	20,30	17,20	- 1,10
keříková	kg			*		13,90	19,30	17,30	.
Cherry (250 g)	ks			*		15,00	20,40	18,50	.
Ředkev bílá	ks			*		15,20	19,20	17,80	.
Salát barevný	ks	10,70	15,90	12,40	.			*	
hlávkový	ks			*		6,90	9,40	8,30	+ 0,60
ledový	ks			*		10,50	12,00	11,50	.
Zelí bílé rané	kg	4,40	6,00	5,30	- 3,50	4,40	8,00	5,80	.
červené	kg			*		5,70	9,00	7,20	- 0,60
kysané balené	ks	8,30	13,40	9,80	.	8,20	14,00	9,90	+ 1,40
kysané volné	kg	12,70	19,20	15,40	.	11,00	14,30	12,70	.
pekingské	kg	7,40	10,10	8,80	+ 0,30	6,30	10,10	8,10	.
Žampiony	kg			*		48,10	60,00	52,50	- 0,80

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen : TIS ČR SZIF

Spotřebitelské ceny

Srovnání průměrných spotřebitelských cen vybraných druhů zeleniny

Kč/kg

Druh/týden	4.	6.	8.	10.	12.	15.	17.	19.	21.	23.	25.	28.	30.
Papriky	65,66	62,94	65,81	67,79	71,04	75,11	72,02	67,43	57,53	52,09	44,24	43,99	41,10
Rajská jablka	39,15	40,34	36,15	38,93	45,45	51,59	50,57	52,66	43,22	34,33	27,10	25,65	22,74
Mrkev pravá	15,54	16,93	16,80	17,36	18,48	20,80	22,55	25,59	27,75	26,79	22,66	17,81	14,73

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen, proto mají uváděné ceny pouze orientační charakter,

- = údaj nebyl k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Ceny zeleniny na Slovensku

Datum zjištění ceny: 20.7. - 23.7.2009

EUR/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny od producentů		Odbytové ceny z velkoobchodu	
		cenové rozpětí	průměrná cena	cenové rozpětí	průměrná cena
Cibule	kg	0,20 - 0,27	0,25	0,26 - 0,50	0,35
Celer s natí	ks	0,10 - 0,27	0,18	0,39 - 0,45	0,41
Cukety	kg	-	-	0,45 - 0,85	0,55
Česnek D	kg	-	-	1,66 - 2,50	2,00
Kapusta hlávková	kg	0,16 - 0,25	0,22	0,30 - 0,65	0,39
Kedlubny	ks	-	-	0,25 - 0,28	0,25
Květák	ks	-	-	0,45 - 0,75	0,62
Mrkev	kg	0,20 - 0,35	0,28	0,30 - 0,50	0,38
Okurky salátové	kg	0,20 - 0,45	0,36	0,50 - 0,70	0,59
Paprika zelená	kg	0,27 - 0,50	0,33	0,54 - 1,20	0,72
Petržel	sv.	0,27 - 0,33	0,30	0,35 - 0,45	0,41
Pór D	kg	-	-	0,61 - 1,60	1,08
Rajčata	kg	0,17 - 0,60	0,49	0,45 - 0,75	0,58
Salát hlávkový	ks	-	-	0,25 - 0,45	0,33
Zelí bílé	kg	0,10 - 0,15	0,13	0,21 - 0,30	0,25
červené	kg	0,20 - 0,25	0,22	0,25 - 0,35	0,29
kysané	kg	-	-	0,42 - 0,56	0,49
Žampiony	kg	-	-	1,89 - 2,32	2,17

Poznámka: Odbytové ceny od producentů a z velkoobchodu jsou uváděny bez DPH. D = dovoz, - = údaje nejsou k dispozici.

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Odbytové ceny zeleniny většinou klesaly

Ve 30. týdnu se odbytové ceny kořenové zeleniny měnily nerovnoměrně. Oslabila cena domácí mrkve (- 17,4 % na 0,38 EUR/kg) i cena mrkve z dovozu (- 10,5 % na 0,34 EUR/kg). Průměrná cena domácí petržele klesla o 12,8 % na

0,41 EUR/sv., snížila se také cena vážené petržele (- 15,0 % na 0,96 EUR/kg) a naopak cena petržele z dovozu se zvýšila o 5,7 % na 1,11 EUR/kg.

Odbytové ceny košťálové zeleniny klesly. Cena domácího i importovaného bílého zelí oslabila

o 10,7 % a 7,4 % na shodných 0,25 EUR/kg. U domácího květáku cena oslabila o 4,6 % na 0,62 EUR/ks a květáku z dovozu klesla o 3,7 % na 0,52 EUR/ks.

Odbytové ceny plodové zeleniny se snížily kromě cen domácích salátových okurek, importované cukety a lilku. Průměrná cena domácích rajčat klesla o 1,7 % na 0,58 EUR/kg, cena rajčat z dovozu se snížila o 6,6 % na 0,71 EUR/kg. U domácí papriky se cena snížila o 7,7 % na 0,72 EUR/kg, u dovozové papriky oslabila o 7,2 % na 1,16 EUR/kg. O 12,6 a 10,1 % se zvýšily ceny importované cukety (0,98 EUR/kg) a lilku (1,53 EUR/kg).

Z listové zeleniny posílila odbytová cena domácího hlávkového salátu na 0,33 EUR/ks (+ 6,5 %), přičemž cena importovaného ledového salátu klesla o 7,1 % na 0,52 EUR/ks. Odbytová cena domácího pekinského zelí se snížila o 11,9 % na 0,37 EUR/kg a cena pekinského zelí z dovozu oslabila o 7,0 % na 0,40 EUR/kg.

U cibulové zeleniny klesla průměrná cena domácí cibule o 7,9 % na 0,35 EUR/kg. Odbytová cena importovaného česneku se stabilizovala na 2,- EUR/kg, cena póru z dovozu klesla o 6,1 % na 1,08 EUR/kg.

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Ceny vybraných druhů zeleniny v Itálii

EUR/kg

Druh	29. týden	28. týden	29./28. t. 2009 (%)	29.t.2009/29.t. 2008 (%)
Celer	0,40	0,40	0,00	+ 12,68
Cibule	0,22	0,26	- 15,38	- 13,73
Cukety	0,26	0,28	- 6,12	- 8,42
Česnek	1,65	1,60	+ 3,13	+ 10,00
Květák	0,29	0,30	- 1,69	- 26,58
Mrkev	0,23	0,21	+ 6,57	- 39,79
Okurky salátové	0,20	0,20	+ 0,50	- 23,40
Papriky	0,45	0,47	- 4,45	- 14,74
Rajčata	0,40	0,44	- 8,24	- 13,39
Ředkvičky	0,41	0,46	- 11,14	- 14,68
Salát hlávkový	0,25	0,21	+ 21,95	- 27,11

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare

Obchodní ceny zeleniny ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 23.5.2009

USD/MJ

Druh zeleniny	Země původu	MJ	Průměrná cena
Cibule	Velká Británie	kg	0,39
Květák	Velká Británie	ks	0,49
Mrkev	Velká Británie	sv.	0,89
Okurky hadovky	Holandsko	ks	0,41
Paprika zelená	Holandsko	kg	1,30
Petržel	Itálie	kg	2,71
Rajčata Cherry (250 g)	Španělsko	ks	0,73
Ředkvičky	Holandsko	sv.	0,29
Salát ledový	Velká Británie	ks	0,34
Zelí bílé	Holandsko	kg	0,31

Pramen: USDA – Fruit and Vegetables Market News

Velkoobchodní ceny zeleniny ve vybraných trzích v Polsku

Datum zjištění ceny: 21.7. - 23.7.2009

PLN/MJ

Druh zeleniny	MJ	Bronisze		Lublin		Poznań		Sandomierz		Zielona Góra	
		23.7.2009		21.7.2009		23.7.2009		23.7.2009		22.7.2009	
		min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Domáci produkce:											
Celer	kg	2,50	3,00	2,40	3,00	2,00	3,00	2,50	3,00	3,00	4,00
Cibule	kg	1,30	1,70	-	-	1,00	1,60	1,00	1,20	1,60	1,60
Květák	ks	2,20	3,50	2,50	2,50	2,00	2,50	1,20	2,00	2,50	2,50
Mrkev	kg	0,75	1,00	1,00	1,50	1,00	1,20	1,00	1,20	1,20	1,20
Okurky polní	kg	1,20	1,80	1,00	1,40	-	-	0,50	1,20	2,20	2,50
Paprika červená	kg	3,30	4,00	4,00	5,40	4,00	4,60	3,50	4,00	-	-
Petržel	kg	5,00	6,00	4,40	5,00	4,00	5,40	3,00	4,50	4,00	4,00
Rajčata	kg	2,50	3,75	2,83	3,33	2,83	3,30	1,80	3,00	3,00	3,30
Salát	ks	1,00	1,30	0,62	1,00	1,00	1,20	0,80	1,00	1,00	1,20
Ředkvičky	sv.	1,00	1,20	1,00	1,20	0,60	1,00	0,50	0,60	0,80	0,80
Zelí bílé rané	ks	0,80	1,30	1,00	1,00	0,80	1,00	0,50	0,60	1,00	1,20
Žampiony	kg	4,50	5,50	4,00	5,00	3,50	4,70	5,00	5,50	4,67	4,80

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : Rynek owoców i warzyw świeżych

Průměrné velkoobchodní ceny domácích producentů zeleniny v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 30. týden (k 22.7.2009)

HUF/MJ

Druh zeleniny	MJ	Velkoobchod			
		Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Celer	ks	60	110	90	110
Cibule žlutá	kg	95	130	100	100
Česnek	kg	490	550	470	400
Kedlubny	ks	40	-	-	45
Květák	kg	80	-	80	110
Meloun vodní	kg	60	55	60	60
Mrkev	kg	160	-	85	65
Okurky hadovky	kg	80	100	90	130
Papriky žluté	kg	170	300	100	100
Petržel	ks	170	220	140	130
Pór	ks	100	-	100	100
Rajčata	kg	140	110	150	140
Salát hlávkový	ks	80	-	75	65
Zelí bílé	kg	40	40	60	75
Žampiony	kg	420	480	-	415

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : AKII

Obchodní ceny vybraných druhů zeleniny ve Francii – tržnice Paříž

Datum zjištění ceny: 30.6. 2009

USD/kg

Druh zeleniny	Země původu	Cena		
		min.	max.	průměr
Celer	Francie	1,07	1,35	1,21
Cibule	Francie	0,47	0,57	0,50
Česnek bílý	Francie	2,98	3,27	3,13
Květák (ks)	Francie	1,30	1,54	1,42
Mrkev	Francie	0,50	0,57	0,54
Okurky salátové (500 - 600 g)	Holandsko	0,48	0,54	0,51
Papriky zelené	Holandsko	1,78	1,92	1,85
Petržel kadeřavá	Itálie	1,63	1,85	1,71
Rajčata	Polsko	0,78	0,85	0,82
Salát ledový (ks)	Francie	0,47	0,59	0,52
Zelí bílé	Francie	0,64	0,78	0,71

Pramen : USDA – Fruit and Vegetables Market News

Ceny zemědělských výrobců zeleniny ve vybraných trzích v Německu

Datum zjištění ceny: 22.7.2009

EUR/kg

Druh zeleniny	Země původu	Berlín		Hamburg	
		min.	max.	min.	max.
Okurky salátové	Německo	0,30	0,40	0,42	0,47
Paprika červená	Holandsko	1,00	1,20	1,00	1,20
zelená	Holandsko	1,00	1,20	1,30	1,50
žlutá	Holandsko	1,10	1,30	1,00	1,20
Rajčata	Holandsko	0,58	0,75	0,63	0,79
Žampiony	Polsko	1,60	2,50	1,90	2,10

Pramen : FAMMU/FAPA

V Česku kraluje zelenina z dovozu, tuzemští zelináři na ni cenově nestačí

Lidé dávají za notné spolupráce tuzemských obchodních řetězců přednost zelenině z dovozu před vitaminy vypěstovanými v Česku. Z bleskového miniprůzkumu MF DNES v pěti super- či hypermarketech vyplývá, že v současnosti ze zahraničí pochází minimálně 90 procent nabídky.

Čeští zelináři svou porážku potvrzují. Podobná je situace i u ovoce. Většinu ovocných druhů však tvoří spíše exotické plody, které se v Česku nepěstují.

Tradiční je u nás zelenina. Pulty a krabice v oddělení ovoce a zelenina zaplňují z českých

reprezentantů výrazněji jen brambory. To dává logiku, protože tuzemské oblíbené hlízy se moc ošidit nedají a vzdálená doprava by jejich nevysokou cenu i znásobila.

To neplatí u řady jiných druhů zeleniny. Například barevné papriky, okurky a rajčata lákavě svým vzhledem dovážíme téměř výhradně z Nizozemska a Španělska. Přitom jsou „naši“ schopni dodávat skoro celou půlku roku.

Jenže rozhoduje cena. „Nejedná se přitom o žádná chutná rajčata s typickými vlastnostmi, nýbrž o tvrdé koule bez chuti a vůně s konzistencí

dřevnatého kedlubnu," nenechá na importovaných rajčatech nit suchou předseda Zelinářské unie Čech a Moravy Jaroslav Zeman.

Velká rajčata plnící české obchody se sklízají na velkých plantážích a výhradně z vysoce výnosných odrůd. Tedy na váhu. Navíc jsou to speciálně vyšlechtěné odrůdy pro dlouhodobou trvanlivost. Z rostliny se do přepravních obalů sklízí ve fázi, kdy jejich zelená barva teprve světlá a objevují se první stopy růžové.

"V žádném případě se nesklízí červená ve zralosti, kdy rajčata mají vlastnost rajčat," potvrdil Zeman.

Rajčata chemická

Takové plody se tedy "vyrábějí" ve vícesměnném provozu, plantáž je vytíženější a spoří se tím náklady. Hlavní roli hraje chemie. "V našich obchodech se může bez problémů prodávat zelenina, která je v zemi původu ošetřena pesticidy a způsoby, které jsou v ČR zakázané," tvrdí předseda představenstva odbytového družstva Litozel Radek Smotlacha.

Česká obchodní inspekce dokonce podle pěstitelů nemůže kontrolovat v zahraniční zelenině přítomnost zbytků u nás zakázaných přípravků.

"Průmyslová" rajčata, ale i papriky ze španělských plantáží a velkoskleníků se také mnohem více hnojí. Čím víc hnojiv, tím méně chuti. Důraz je totiž kladen na co nejkratší dobu sklizně.

Tato zelenina bez chuti se přitom dříve prodávala obvykle jen v únoru. Dnes tvoří hlavní nabídku ve značkových řetězcích po celý rok.

Jestli zemědělci tvrdí, že jejich podnikání je zvláštní, a proto potřebují dotace, tak minimálně u velkovýroby zeleniny to neplatí. Zelinářský trh s průmyslovou produkcí hlavních druhů v zádech se zařadil vedle běžného zboží.

Obrovskými velkopěstírnami počínaje přes zeleninové burzy v St-Katelijne u belgického Mechelenu a ve španělském Casi a velkosklady, moderními logistickými kanály a obchodními řetězci konče.

V těchto sítích čeští zelináři nefigurují a podle toho jejich zastoupení v sítích českých obchodů vypadá. Na českém trhu podle znalců zpravidla končí přebytky ze zmíněných burz, aby bránily poklesu cen. Řetězce je často prodávají v akcích za minimální ceny, kterým tuzemci nemohou konkurovat.

Na druhou stranu podle Českého statistického úřadu dosahují někdy mimo sezonu prodejci marží i ve stovkách procent.

Zmíněná praxe dospěla do takové fáze, že ji v červnu za druhý konec marketingové uchopila síť diskontů Penny Market. Ta se dohodla právě se Zelinářskou unií na reklamě a prodeji české zeleniny pod značkou Integrovaný systém produkce zeleniny.

Pesticidy se například používají až při zjištění škůdce, ne preventivně, také se o třicet procent méně než dřív hnojí. Celoročně je v nabídce cibule, zelí a kořenová zelenina. Ostatní v sezoně.

Pramen: MF Dnes, 20.7.2009

Zahraníční obchod se zeleninou je pasivní

Klimatické podmínky v roce 2008 nebyly pro pěstitelé zeleniny příliš příznivé. Po velmi mírné zimě sice nastoupilo brzo jaro a umožnilo zelinářům založit včas porosty zeleniny. Průběh vegetace byl však u některých druhů zelenin negativně poznamenán velmi teplým počasím a nedostatkem vláhy, které na přelomu července a srpna vystřídaly vydatné deště následované opět obdobím sucha. Také ceny zemědělských výrobců nedosáhly výše cen roku 2007 a největší pokles byl zaznamenán u hlávkového zelí, květáku, cibule, mrkve a rajčat.

Rok 2007 se vyznačoval extrémními výkyvy počasí. Zima byla velmi mírná s malým počtem dní se sněhovou pokrývkou a teplotně nadprůměrná, což podporovalo dobré přezimování všech škodlivých činitelů. V průběhu vegetace tak došlo k výskytu některých chorob (např. padlí na porostech kořenové zeleniny) a škůdců (zejména třásněnek, housenek bělásků, kyjaty hrachové). Suchá zima a nedostatek dešťových srážek v jarním období roku 2007 působily značné problémy již při

přípravě půdy. Ke zhoršení situace přispěl naprostý nedostatek vláhy a vysoké denní teploty v dubnu, což mělo negativní vliv na vzházení zeleniny. U některých plodin došlo k vysoké redukci počtu jedinců, a proto musela být řada porostů likvidována. Letní měsíce s tropickými teplotami znamenaly pokles výnosů i tam, kde byly plochy pod závlahou. Také odbyt zeleniny byl problematický, neboť vlivem vysokých spotřebitelských cen klesla poptávka obyvatel. Navíc se obnovil tlak zahraničních dovozců.

Rok 2008 v ČR

Košťalová zelenina

Časné jarní počasí umožnilo včasnou výsadbu košťalovin. Všechny rané výsadby byly nakryty netkanou textilií a pěstovány pod závlahou. Vývoj porostů byl však díky chladnému počasí v dubnu a květnu pomalý, nástup prvních sklizní byl tak o 10 až 14 dní opožděn. Průběh vegetace dalších výsadeb byl poznamenán suchým a do začátku srpna velmi teplým počasím. Po vlně dešťů na

přelomu července a srpna se až do poloviny října srážky prakticky nevyskytovaly, čímž docházelo u těch porostů, kde nebyla dostatečně aplikována závlaha, k přisychání (zejména u zelí a hlávkové kapusty). Suché a teplé počasí vytvářelo podmínky pro mimořádný výskyt škůdců, a to především trásněnek, mšic, dřepčičků, blýskáčků apod. Cenový vývoj jednotlivých plodin souvisel s vývojem sezóny. U kvěťáku došlo během sezóny k několika výkyvům v nabídce a poptávce, citelný vliv na pokles odbytových cen měl i dovoz polského kvěťáku. Horší situace ve srovnání s předchozí sezónou byla u hlávkového zelí. Cena zelí od prvních nabídek až do srpna rychle klesala až na 2,50 – 2,80 Kč/kg, což je pod úroveň pěstitelských nákladů. Tento cenový vývoj je ovlivňován jak dovozy polského zelí za nízké ceny, tak i obchodní politikou obchodních řetězců. Situace na trhu s kapustou a pekingským zelím nezaznamenala výrazné výkyvy.

Cibulová zelenina

Rok 2008 lze hodnotit u cibulové zeleniny jako výnosově vyrovnaný a průměrný, avšak vzhledem nerovnoměrnému odbytu a nižším cenám zemědělských výrobců jako pěstitelsky horší než rok 2007. Včasný nástup jara se promítl v termínech prvních výsevů. Srážkové a teplotní poměry v následujících měsících napomohly k pravidelnému vzcházení a vývoji porostů, ale vysoké teploty v létě a na podzim oddálily jejich sklizňovou zralost. V oblastech s dešťovými srážkami, nebo tam, kde bylo použito závlahy, jsou výnosy i kvalita vyrovnanější. Porosty cibule byly vystaveny běžnému infekčnímu tlaku houbových chorob a zejména jarních škůdců. U větších pěstitelů nedošlo k výraznějším problémům. Kvalita cibule na skladování je dobrá, avšak vzhledem k tržním podmínkám je nutností pěstitelů cibuli dlouhodobě naskladnit, což je spojeno s rizikem cenových ztrát.

Kořenová zelenina

Celkově lze rok 2008 u kořenové zeleniny hodnotit jako výnosově nadprůměrný a díky vyšším odbytovým cenám u první poloviny sezóny jako pěstitelsky úspěšný. Časně jaro umožnilo provést první výsevy mrkve a petržele již po 20. únoru pod agryl. Nejen tyto porosty, ale i plochy zakládáné koncem března, v dubnu a květnu, vzcházely za příznivých klimatických podmínek. Vzhledem k horší struktuře půdy vlivem mírné a srážkově slabé zimy byly porosty mrkve (i pod závlahou) velikostně nevyrovnané. Suché a velmi teplé počasí v červnu a červenci zpomalilo růst a vývoj rostlin, což bylo patrné převážně u porostů sklizených v srpnu a září. Pravidelná a vyrovnaná závlaha byla předpokladem pro sklizeň kvalitní kořenové zeleniny. V závěru sezóny 2008 vlivem příznivých klimatických podmínek byly předpoklady k dosažení

standardní jakosti a nadprůměrných výnosů nejen pro mrkev a petržel, ale i pro celer.

Cena zemědělských výrobců mrkve byla začátkem července nadstandardní a na stejné úrovni se pohybovala až do konce srpna, kdy došlo v výraznějším poklesu až na dlouhodobý průměr. Vysoká spotřebitelská cena v letních měsících se projevila na nižším odbytu mrkve, který se postupně stabilizoval v souladu s klesající cenou.

Listová zelenina

Sezóna roku 2008 byla celkově příznivá pro pěstování a odbytu. Úroveň pěstování salátů má v ČR rostoucí tendenci. Pěstitelé investují do vlastní technologie pěstování a úpravě po sklizni, o čemž svědčí i kvalita zboží na trhu a vzrůstající zájem spotřebitelů. Hlavní podíl v této skupině zaujímají saláty, které si stále upevňují pozici na trhu v ČR. Ostatní listové zeleniny pro přímou spotřebu (rukola, polníček, špenát, čekanka, endivie apod.) tvoří doplněk sortimentu. Tyto druhy si získávají oblibu díky chuťovým vlastnostem a atraktivnímu balení jednotlivých druhů a směsí, což usnadňuje použití v kuchyni. Rozhodující podíl na trhu má stále salát ledový, naproti tomu salát hlávkový zaznamenal další pokles zájmu spotřebitelů. Poptávka u salátu typu Lollo je stabilní, rostoucí zájem je možné zaznamenat o saláty dubáčky a saláty římské.

Z chorob byl v loňské sezóně zaznamenán větší výskyt zejména plísně salátové a padlí koncem léta a na podzim. U škůdců byly větší škody zjištěny během sezóny při výskytu drátovců v některých lokalitách a mšic. Vývoj cen odpovídal množství nabízeného zboží v jednotlivých obdobích roku a poptávce trhu.

Plodová zelenina

V roce 2008 se paprika zeleninová vysazovala již počátkem května. Vysoké úhrny srážek v pěstitelských oblastech papriky, především v měsíci červenci, způsobily, že porosty se nevyvíjely tak, jako v předchozí sezóně. Byly méně vzrůstné a první sklizně vykazovaly vyšší podíl plodů 2. jakosti. Některé odrůdy paprik (převážně světlé typy) byly značně napadány bakterií. Výskyt mšic lze hodnotit jako nadprůměrný, výskyt ostatních škůdců byl spíše slabší. Výnosově lze tento rok hodnotit jako průměrný, avšak s vyšším podílem méně kvalitních plodů.

Zelinářských podniků a rychlírenství

Struktura zelinářských podniků v ČR podléhá průběžným změnám. Po problematickém roce 2004 klesl v roce 2005 výrazně počet pěstitelů, kteří vstupovali v uvedeném roce s produkcí zeleniny na trh. Dalším důsledkem byl rovněž výrazný úbytek pěstebních ploch tržní zeleniny zejména u středních a drobných pěstitelů. V letech 2006 a 2007 se počet pěstitelů více méně neměnil. K výraznějším změnám došlo u výměr tržní zeleniny u větších pěstitelů.

Situace v rychlírenství zeleniny v posledních letech spíše stagnuje. Podle vlastního šetření Zelinářské unie Čech a Moravy (ZUČM) bylo v roce 2008 v ČR přibližně 50 ha krytých ploch pro pěstování rychlené zeleniny (v letech 2006 – 2007 to bylo 42 ha), z toho 19 ha skleníků (většinou typu LUR II) a 31 ha fóliovníků. Pěstují se zejména rajčata (23 ha), papriky (5 ha), okurky (6 ha) a saláty (5 ha), na 11 ha se pěstuje sadba zeleniny.

Produkce zeleniny EU

Podle odhadu odborníků vzrostla produkce zeleniny v roce 2007 v EU 27 o 1,2 % na 66,5 milionů tun vlivem vyšší produkce cibule, košťálové a kořenové zeleniny. Naproti tomu klesla produkce papriky z důvodu nižší sklizně ve Španělsku a Maďarsku, snížila se i produkce cukrové kukuřice v důsledku její malé úrody v Maďarsku a Francii. Relativně nízká byla produkce luskové zeleniny zejména ve Velké Británii, Belgii a Nizozemsku – největších producentů v rámci EU. Pokles nastal i u produkce rajčat ve Španělsku a Itálii.

Produkce mrkve

Produkce polní mrkve v EU 27 v roce 2007 byla 5,3 milionů tun, tzn. zhruba na stejné úrovni roku 2006. Vysoké sklizně v roce 2007 bylo dosaženo především v Polsku a v Německu.

V Polsku, které je největším pěstitelem mrkve v EU, se sklídilo 938 tisíc t mrkve (o 13 % více než v roce 2006). V roce 2005 Polsko exportovalo kolem 22 tisíc tun mrkve, z toho 10 tisíc tun směřovalo do Ruska. Vývoz však nepřesáhl 3 % podíl na celkové produkci. V roce 2007 vývoz opět vzrostl, 44 % exportu mrkve bylo dodáno na trhy ostatních zemí EU. Hlavní podíl však byl vyvezen do třetích zemí, nejvíce do Moldávie a Ukrajiny. V roce 2007 dosáhla v Německu sklizeň mrkve rekordního objemu. Vlivem příznivých klimatických podmínek se z 10 217 ha sklídilo 562 tisíc tun. Rok 2008 se pro evropské pěstitele mrkve nevyvíjel rovnoměrně. V Německu, které je druhým největším producentem mrkve v EU, pokračuje snižování pěstebních ploch. Mnoho pěstitelů začalo dávat přednost pěstování jiných plodin. Sucho, silné bouře s krupobitím způsobily škody zejména na dolním toku Rýna, kde některé lokality utrpěly značné škody.

Produkce cibule

Produkce cibule v EU 25 v roce 2008 (údaje z Bulharska a Rumunska nejsou známy) je odhadována a 5,1 milionů tun, a vykazuje meziroční nárůst o 2 %. Sklizeň cibule v Německu v objemu 395,4 tisíc tun je o 5 % nižší než v roce 2007. Kvalita je dobrá navzdory problémům s dešťovými srážkami v době sklizně. V současné době je německý trh značně pod tlakem dovozu cibule z Nizozemska. Produkce cibule v Nizozemsku je očekávána v objemu 1,2 milionů tun (nárůst o 10 %). Plochy se zde zvětšily o 3 % na 20 300 ha. Přibližně 100 tisíc tun cibule absorbuje domácí

trh (včetně zpracovatelského sektoru), zhruba 920 tisíc tun bude exportováno na zahraniční trhy. Nižší produkce cibule v Polsku, USA a některých asijských zemích nabízí dobré exportní příležitosti. Vzhledem k nízkým cenám se nabízejí dobré finanční vyhlídky exportu do třetích zemí jako je Afrika a Malajsie.

Velký pokles produkce cibule v roce 2008 byl zaznamenán v Polsku. Porosty prakticky nedohrnaly zpoždění sezóny na jaře, navíc plochy byly zredukovány a značná část produkce poničena krupobitím. Jen 5 % z celkové produkce dosahuje průměru cibule nad 70 mm (v roce 2007 to bylo 18 %). Plochy pro pěstování cibule seté se stále zvyšují a dosahují 2 500 ha. Naproti tomu pěstební plochy zimní cibule se postupně snižují.

Produkce hlávkového zelí

Perspektiva pěstování bílého a červeného hlávkového zelí je v roce 2008/09 ve většině evropských zemí příznivější než v minulé sezóně, ale indikace cenového vývoje jsou pro producenty mnohem horší, než tomu bylo v témže období minulého roku.

Ve většině producentů zemí panovaly začátkem roku 2008 nepříznivé klimatické podmínky. I když v průběhu roku nastalo zlepšení a výnosy se podstatně zvýšily, nízká úroveň prodeje a rapidní pokles cen znamenal pro pěstitele finanční ztráty.

Skandinávští pěstitelé v návaznosti na trend posledních let mírně rozšířili pěstební plochy zelí pro zvýšení úrodnosti soběstačnosti. Všeobecně dobré výnosy znamenaly snížení dovozu zejména z Německa. Největší množství zelí v 2007/08 bylo dodáváno na trh Švédska (17 tisíc tun) následované Dánskem s 4 tisíci tun. Pro německé exportéry hlávkového zelí se jeví v současné době jako slibnější destinace Baltské státy. Otevřením těchto zemí západnímu trhu došlo v posledních třech letech k výraznému zvýšení importu. Zatímco v roce 2003 Estonsko, Lotyšsko a Litva dohromady dovezly kolem 300 tun zelí, v roce 2007 to bylo 3 tisíce tun.

V Německu se zelí v současné době pěstuje na 6 250 ha, z toho červené na 2 100 ha.

Cenový vývoj zeleniny v ČR

Ceny zemědělských výrobců zeleniny (CZV) se v roce 2007 meziročně snížily. K největšímu snížení došlo u špenátu (-26 %), salátu (-21 %), póru (-16 %) a bílého hlávkového zelí (-9 %). Naproti tomu CZV vzrostly výrazně u cibule (+45 %), česneku (+24 %), salátových okurek (+19 %) a okurek nakládaček (+16 %). Průměrné CZV za období leden – říjen 2008 nedosahují výše cen roku 2007 prakticky u všech sledovaných druhů. Největší pokles ceny vykázalo zejména hlávkové zelí, květák, cibule, mrkev a rajčata.

I přes skutečnost, že průměrné roční CZV byly v roce 2007 nižší než v roce předchozím,

spotřebitelské ceny zeleniny se zvýšily. Výši spotřebitelských cen jednotlivých zeleninových druhů (především plodové zeleniny, ale i cibule) ovlivnila dovozní cena. Ze sledovaných druhů zeleniny výrazně vzrostla cena cibule (+28 %), papriky (+18 %) a rajčat (+14 %). Snížení spotřebitelských cen bylo méně výrazné. Nejvyšší pokles byl zaznamenán u celeru (-7 %) a bílého hlávkového zelí (-6 %). Průměrné spotřebitelské ceny za období leden – říjen 2008 se pohybovaly ve vyšších cenových úrovních v porovnání se stejným obdobím roku 2007, a to zejména u květáku, mrkve a hlávkového zelí.

Zahraniční obchod

Trend ve zvyšování dovozu zeleniny se téměř zastavil již v roce 2007, kdy objem dodávek čerstvé zeleniny dosáhl 515,8 tisíc tun v celkové hodnotě 7,7 miliardy Kč. Z toho ze zemí EU bylo dovezeno 474 tisíc tun čerstvé zeleniny a nejvíce jí pocházelo z Nizozemska (cibule, rajčata, mrkev, salátové okurky, papriky a celer). Druhým největším dodavatelem bylo Španělsko, jehož hlavními vývozními komoditami do ČR byla rajčata, salátové okurky, papriky, melouny, květák a brokolice. Třetím významným dodavatelem bylo Polsko (75,8

tisíc tun, tj. téměř 6% meziroční pokles), odkud bylo dodáváno zejména hlávkové zelí, celer, rajčata, cibule, květák s brokolicí, hlávková kapusta a okurky.

V období od ledna do září 2008 bylo do ČR dovezeno celkem 427 tisíc tun čerstvé zeleniny, tj. o 6 % méně než bylo dovezeno za stejné období v roce 2007. Ze zemí EU bylo dodáno celkem 384,8 tisíc tun. Nejvíce zeleniny pocházelo z Nizozemska (85,2 tisíc tun), Španělska (68,6 tisíc tun), Polska (48,6 tisíc tun) a Německa (51 tisíc tun).

V roce 2007 pokračoval růst vývozu a reexportu čerstvé zeleniny z ČR, který dosáhl 74,6 tisíc tun v hodnotě 1,2 miliardy Kč. Do zemí EU bylo vyvezeno 74,4 tisíc tun zeleniny, což je 99,7 % z celkového vývozu. Za období od ledna do září 2008 bylo z ČR vyvezeno 62,6 tisíc tun čerstvé zeleniny, přičemž do zemí EU směřovalo 62,5 tisíc tun. Nejvýznamnějšími odběrateli jsou Slovensko (48,8 tisíc tun) a Polsko (4,1 tisíc tun), dále Maďarsko (3 tisíce tun) a Německo (2,9 tisíc tun). Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní. Úhrnné pasivum v roce 2007 se v porovnání s předchozím rokem mírně zvýšilo a dosáhlo 6,5 miliardy Kč.

Pramen: www.zahradaweb.cz, 20.7.2009

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 29.7.2009

100 HUF – 9,467 Kč
1 EUR – 25,540 Kč

1 PLN – 6,092 Kč
1 HRK – 3,477 Kč

1 USD – 18,106 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.